

interviu _____

în acest număr _____

Leonard Orban

Ministrul Afacerilor Europene din România

Domnule Ministru, cum ați aprecia stadiul evoluției economico-sociale a României la cinci ani de la aderarea sa la Uniunea Europeană? În ce măsură a valorificat țara noastră oportunitățile ce decurg din statutul de stat membru al UE?

Împlinirea a cinci ani de la aderarea României la Uniunea Europeană este într-adevăr un moment oportun de bilanț. Acesta este și unul din motivele pentru care am organizat, la începutul lunii februarie, împreună cu MAE, conferința „România în UE. Cinci ani de la aderare”. Conferința a fost un exercițiu extrem de util în analiza cursului țării noastre în Uniunea Europeană, din punct de

vedere al valorificării oportunităților, dar mai ales al neajunsurilor pe care le-am înregistrat și pentru remedierea cărora sunt, în continuare, necesare eforturi susținute.

Într-o analiză realistă, putem admite că tabloul este mixt. Pe de o parte, sunt beneficiile legate de libera circulație a persoanelor, bunurilor și serviciilor, investițiile străine directe, absorbția fondurilor comunitare sau intensificarea schimburilor comerciale cu alte state membre. Toate acestea sunt beneficii de ordin economic. La fel de importante sunt beneficiile politice legate de participarea României la procesul decizional european, țara noastră contribuind astfel la configurarea viitorului Uniunii și a politicilor sale. În aceeași ordine de idei, vreau să menționez și beneficiile legate de apartenența României la un spațiu de securitate și stabilitate.

De cealaltă parte însă, există neajunsurile menționate anterior. Accesul lucrătorilor români pe piața de muncă a Uniunii este limitat, gradul de absorbție a fondurilor europene se află la un nivel nesatisfăcător, decizia referitoare la aderarea noastră ... **pag 2**

- 3 *Vox populi, vox Dei! Inițiativa Cetățenească Europeană - între o democratizare nesigură și pericole potențiale*
- 5 *Ediția de primăvară 2012 a Romanian Journal of European Affairs*
- 7 *Cartea Verde: Restructurarea și anticiparea schimbărilor*
- 7 *Summitul UE - China*
- 8 *Deputații europeni s-au reunit în plen la Strasbourg*
13 - 16 februarie
- 9 *PROMO - programe de formare la IER*

eveniment _____

România în UE. Cinci ani de la aderare

La 1 ianuarie 2012, s-au împlinit cinci ani de la aderarea României la Uniunea Europeană. Aniversarea a fost celebrată în cadrul conferinței organizate de Ministerul Afacerilor Europene și Ministerul Afacerilor Externe, în colaborare cu Reprezentanța Comisiei Europene în România, la 2 februarie a.c.

Conferința a reunit, în aula Bibliotecii Centrale Universitare, politicieni și membri ai executivului, funcționari ai administrației centrale, cercetători și universitari, reprezentanți ai societății civile și ... **pag 6**

... la spațiul Schengen nu a fost luată, deși România și-a îndeplinit toate obligațiile asumate în acest sens, Mecanismul de Cooperare și Verificare continuă să grezeze imaginea României de membru cu drepturi depline al Uniunii. Bineînțeles, unele dintre aceste probleme au fost accentuate de criza economică și financiară, altele sunt legate de atitudinea nejustificată de inflexibilă a unor state membre. Altele depind însă strict de noi. Este important să continuăm și chiar să ne intensificăm eforturile de integrare. Românii sunt cetățeni europeni și au tot dreptul să beneficieze de avantajele statutului de membru în aceeași măsură precum cetățenii oricărui alt stat membru.

Cum ați aprecia eforturile României în direcția sporirii gradului de absorbție a fondurilor europene, având în vedere numeroasele dificultăți întâmpinate în cursul acestui proces?

Gradul de absorbție a fondurilor europene este foarte mic, dar suntem decizi să modificăm considerabil această situație. Pe ansamblul fondurilor europene de care beneficiază România, rata de absorbție este de aproape 19%, iar în privința fondurilor structurale și de coeziune este, în februarie 2012, de 6,3%. La această a doua categorie de fonduri, a căror coordonare intră în competența Ministerului Afacerilor Europene, ne-am propus să ajungem la 20 % până la sfârșitul anului în curs.

În acest scop, am luat deja o serie de măsuri și mai avem multe altele în plan. Spre exemplu, la sfârșitul anului trecut, s-a instituit, printr-o ordonanță de urgență, obligația autorităților de management de a procesa în cel mult 45 de zile lucrătoare cererile trimise de beneficiari pentru rambursarea cheltuielilor efectuate în implementarea proiectelor finanțate din fonduri structurale și de coeziune. Iar acum avem printre priorități simplificarea procedurilor de verificare a acestor cereri de rambursare, astfel încât termenul prevăzut să poată fi respectat. Alte măsuri cu efect asupra creșterii ratei de absorbție au fost și majorarea cu 10 puncte procentuale a ratei de cofinanțare și introducerea eligibilității TVA nedeductibil din instrumente structurale pentru proiectele care sunt aprobate de la 1 ianuarie 2012.

Pentru 2012, avem în vedere stabilirea unor reguli mai clare privind acordarea și recuperarea prefinanțării, precum și retragerea finanțării, și totodată realocarea de fonduri între diferite programe operaționale.

Pe lângă aceste inițiative și cele în direcția transparentizării procesului de absorbție pe actuala perspectivă financiară, ne preocupăm în egală măsură viitorul cadru financiar multianual, pentru negocierile cărora vom investi atâta energie cât este

necesar pentru a ne asigura că România va beneficia și pe mai departe de un nivel similar de alocare.

Leonard Orban este ministrul afacerilor europene din septembrie 2011.

În perioada martie 2010 - septembrie 2011, a fost **consilier prezidențial** pentru afaceri europene.

Leonard Orban a fost **primul comisar român în cadrul Comisiei Europene**. Din ianuarie 2007 până în februarie 2010, a fost membru al Comisiei Europene responsabil pentru Multilingvism.

Implicat în procesul de negociere pentru aderarea României la Uniunea Europeană începând din mai 2001, Leonard Orban a deținut mai întâi funcția de **negociator-șef adjunct cu Uniunea Europeană**, până în decembrie 2004, iar apoi de negociator-șef cu Uniunea Europeană.

După semnarea Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană, Leonard Orban și-a continuat activitatea din cadrul Ministerului Afacerilor Europene în calitate de **secretar de stat** până în decembrie 2006. În intervalul 1993 - 2001, Leonard Orban a fost consilier parlamentar pentru afaceri europene și internaționale la Camera Deputaților.

Leonard Orban a absolvit Facultatea de Mecanică din cadrul Universității din Brașov și Facultatea de Management în cadrul Academiei de Studii Economice din București.

Trebuie, în același timp, să fim realiști și să înțelegem faptul că mai sunt extrem de multe lucruri de făcut.

Consider important de menționat că, dincolo de rata reală de absorbție, rata de contractare pentru fondurile structurale și de coeziune este de 67% și ne propunem ca până la sfârșitul anului să fie de 90%.

Nu în ultimul rând, consider că situația trebuie privită în ansamblu. În primul rând, România este beneficiar net în relația cu Uniunea Europeană. Conform datelor de la sfârșitul lui 2011, țara noastră a primit 11,91 miliarde de euro de la bugetul Uniunii, începând cu 1 ianuarie 2007, și a contribuit cu 6,24 miliarde de euro. Diferența constituie beneficiul net al României pe primii cinci ani de la aderare.

Care ar fi zonele sensibile în plan economic și monetar în care statele membre ar avea nevoie de acțiuni mai ferme, mai bine armonizate, astfel încât Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare să se poată constitui într-un punct de reper al reformelor interne?

De la izbucnirea crizei economice, au fost luate, la nivelul Uniunii Europene, o serie impresionantă de măsuri vizând reducerea efectelor crizei și relansarea creșterii economice, multe dintre aceste inițiative fiind inimaginabile cu câțiva ani în urmă.

Este clar că Uniunea Europeană nu mai este cea de dinaintea crizei. Strategia Europa 2020, Semestrul European, cele două pachete privind guvernarea economică sau Pactul Euro Plus sunt inițiative izvorâte din nevoia asigurării unei coordonări economice mai strânse la nivelul statelor membre și a unei consolidări fiscale sustenabile.

Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare vine să completeze cadrul legislativ european privind supravegherea bugetară și a dezechilibrelor, în vederea extinderii coordonării în domeniul politicilor economice și îmbunătățirii guvernării în zona euro. Principalele obligații prevăzute în Tratat se referă la deficitul bugetar (titlul III) și coordonarea politicilor economice (titlul IV), acestea fiind și domeniile cele mai sensibile în care statele membre vor trebui să fie mai riguroase.

România a vizat în mod constant să fie parte a evoluțiilor europene

privind guvernarea economică, asociindu-se în mod activ tuturor inițiativelor în acest sens. Ne-am asociat Pactului Euro Plus, ne-am declarat disponibilitatea de a semna Tratatul și ne-am implicat în general în toate dezbaterile privind guvernarea economică. Am dorit să ne asociem acestor inițiative pentru a ne putea promova punctele de vedere și pentru a contribui la consolidarea Uniunii.

Dincolo de inițiativele privind întărirea guvernării economice în Uniune, este esențial să ne concentrăm și pe măsuri de stimulare a creșterii economice, crearea de noi locuri de muncă și creșterea competitivității.

În opinia dumneavoastră, care ar fi costurile și beneficiile semnării de către România a tratatului mai sus menționat?

România va semna tratatul interguvernamental la Consiliul European din 1 martie a.c. Decizia care rămâne de luat se referă la momentul de la care România va aplica în totalitate sau parțial prevederile acestuia.

Beneficiile asocierii României la tratat și a aplicării cât mai extinse a prevederilor acestuia sunt evidente. În primul rând, respectarea prevederilor tratatului este de natură să asigure o mai mare disciplină bugetară la nivel național, reprezentând în acest sens o garanție suplimentară a eforturilor interne de asigurare a stabilității macroeconomice și a sustenabilității financiare pe termen mediu și lung.

În al doilea rând, pentru România, ca țară care are obligația de a adopta moneda unică, respectarea prevederilor tratatului poate contribui la o mai bună pregătire pentru intrarea în zona euro.

„Românii sunt cetățeni europeni și au tot dreptul să beneficieze de avantajele statutului de membru în aceeași măsură precum cetățenii oricărui alt stat membru.”

În al treilea rând, prin asocierea la tratat, România va avea posibilitatea de a participa și de a se implica în negocierile privind guvernarea zonei euro, contribuind astfel la procesul de luare a deciziilor care ne privesc și ne vor privi în mod direct.

Nu în ultimul rând, asocierea României la acest tratat este o expresie a susținerii politice pe care țara noastră o acordă proiectului european, prin sprijinirea acțiunilor de la nivel european, cel mai potrivit mod de abordare a provocărilor cu care ne confruntăm, atât în mediul economic, cât și în cel social sau politic.

Având în vedere aprobarea de către guvern a legii privind coordonarea relației parlament - guvern în domeniul afacerilor europene, în ce măsură considerați că acest act normativ poate contribui în mod real la sporirea transparenței procesului decizional în domeniul afacerilor europene?

Proiectul legii de cooperare între guvern și parlament în domeniul afacerilor europene a fost adoptat de guvern în data de 18 ianuarie 2012, fiind în prezent în dezbaterile parlamentului. Sper ca această lege să fie adoptată și de parlament în cel mai scurt timp posibil pentru că este un element util pentru coordonarea afacerilor europene. Chiar dacă nici până acum cooperarea dintre guvern și parlament nu a fost inexistentă, intrarea în vigoare a acestei legi va permite intensificarea colaborării dintre aceste două instituții, în beneficiul unei reprezentări cât mai eficiente a intereselor României la Bruxelles.

Interviu realizat de **Oana Mocanu**
(23 februarie 2012)

analiză | opinie

Vox populi, vox Dei! Inițiativa Cetățenească Europeană - între o democratizare nesigură și pericolele potențiale

Uniunea Europeană a fost adesea acuzată de prezența unui așa numit „deficit democratic”, caracterizat de o slabă implicare a cetățenilor în cadrul instituțiilor europene (participare redusă la alegerile pentru Parlamentul European, o lipsă de transparență în luarea deciziilor, absența unui sentiment de identificare cu valorile și deciziile luate la nivel european etc.). Luând notă de această stare de fapt, Tratatul de la Lisabona a încercat să stimuleze dezvoltarea democrației participative prin introducerea unui element cheie al acesteia în cadrul proceselor politice europene - Inițiativa Cetățenească Europeană (ICE)¹.

ICE are un caracter facultativ, fiind în esență o invitație adresată Comisiei Europene de a propune o serie de măsuri legislative în domeniile sale de competență. Ea presupune o serie de cerințe de fond și de formă: minim un milion de cetățeni care să o susțină, provenind din cel puțin șapte state membre ale Uniunii, trebuie să existe un „comitet al cetățenilor” etc.

Avem astfel de-a face cu o inițiativă care, cel puțin în teorie, este menită a democratiza spațiul public european și a revitalizeza conceptul de democrație participativă. Decidenții europeni speră astfel că vom asista pe viitor la reducerea prăpastiei existente între cetățeni și instituții, respectiv la crearea unui spațiu public european care va stimula dezbaterile la nivel transfrontalier.

¹ Dreptul de inițiativă al cetățenilor este prevăzut de articolul 11(4) din Tratatul privind Uniunea Europeană: “(4) La inițiativa a cel puțin un milion de cetățeni ai Uniunii, resortisanți ai unui număr semnificativ de state membre, Comisia Europeană poate fi invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care acești cetățeni consideră că este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor”. Disponibil online la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0013:0046:RO:PDF> Consultat ultima dată pe 20 februarie 2012.

Democrația participativă este deja o realitate existentă la nivel național, o realitate care se exprimă prin diverse mijloace (inițiative cetățenești, referendumuri etc.) și care se dorește a fi extinsă la nivel european. ICE vine astfel să completeze „arsenalul” democratic la nivel continental prin oferirea unui instrument menit a ajuta la promovarea inițiativelor dorite de cetățeni dar care, dintr-un motiv sau altul, nu au fost luate în considerare de factorii de decizie.

În acest moment putem doar să speculăm asupra primelor Inițiative Cetățenești, dar cel mai probabil acestea se vor referi la probleme legate de mediu, respectiv la probleme sociale și legate de ocuparea forței de muncă. Cel mai adesea vor fi probleme care nu au găsit o soluționare pe plan național sau care nu beneficiază de o puternică susținere pe plan intern și care, se speră, extinse la nivel european, vor căpăta vizibilitatea necesară. Un exemplu teoretic ar fi acela legat de problemele cauzate de exploatarea miniere din noile state membre, mizându-se pe interesul crescut pentru mediu al cetățenilor occidentali în raport cu cei din Noua Europă². ICE, prin abordarea acestor subiecte de nișă, poate duce la sporirea cooperării la nivel european între diferite fundații și organizații neguvernamentale care urmăresc impunerea acestor subiecte pe agenda publică. Mai mult, putem asista la o sporire a rolului sindicatelor, care prin forța lor de mobilizare ar putea duce la uniformizarea spațiului legislativ comunitar.

ICE oferă premisele unei participări active la viața publică, satisfăcând o serie de criterii minimale, așa cum au fost definite de Robert Dahl³, care ar justifica calificarea Uniunii ca democrație. Prin ICE avem de-a face cu o *participare efectivă a cetățenilor, o egalitate la vot, un control asupra temei dezbătute, cuprinderea tuturor adulților dornici să se implice, respectiv o minimă înțelegere asupra problemei* în cauză. Acestea sunt doar criterii minimale, care pot fi însă utilizate în scopuri adesea contrare democrației.

Ajungem astfel la identificarea, la prima lectură, a unei serii de probleme care pot afecta buna funcționare a acestui instrument, una dintre cele mai benigne, dar totodată una dintre cele mai importante fiind aceea a *barierei lingvistice*. Se impune cu acest prilej o implicare activă a instituțiilor comunitare în traducerea simultană a tuturor aspectelor legate de ICE pentru a facilita accesul cetățenilor la drepturile lor și a elimina discriminarea lingvistică.

Nu întotdeauna solicitările care se bucură de sprijin popular s-au dovedit benefice democrației. Ajungem cu acest prilej la un alt risc potențial al ICE: *deturnarea instrumentelor democratice în scopul sprijinirii unor inițiative cu caracter populist, rasial, religios* etc., care ar submina înseși fundamentele sistemului democratic. Putem avea astfel solicitări care vizează unele aspecte sensibile (după modelul referendumului elvețian referitor la interzicerea minaretelor), solicitări exacerbate de criza economică curentă. Există totuși un pericol, redus, ca o astfel de inițiativă să fie utilizată de un număr restrâns de indivizi în scopuri pur propagandistice și nu ca o expresie a unei entități cetățenești, a unui interes concret și util social. Riscăm astfel să apară „dictatura” unei minorități active care ar prelua controlul agendei publice datorită puterii sporite de mobilizare a susținătorilor săi.

ICE ridică de asemenea o interesantă problemă de teorie politică, și anume aceea a vechii dispute referitoare la cine ar trebui să guverneze: cetățenii sau tehnocrații? *În ce măsură sunt cetățenii competenți în probleme legate de guvernare?* Poate un simplu cetățean să aibă un cuvânt de spus în probleme tehnice legate de protecția mediului sau în probleme economice? Un posibil exemplu se referă la inițiativa menționată anterior cu privire la duminicile libere. În condițiile unei pierderi vizibile de competitivitate pe plan internațional, este oare justificată adoptarea unor măsuri suplimentare care să sporească acest decalaj?

Putem de asemenea vorbi de *riscul deturnării ICE în scopuri comerciale*. Cine ne poate garanta că o entitate comercială, dispunând de resurse importante nu poate impune o Inițiativă Cetățenească favorabilă dezvoltării politicii sale comerciale?

În final, un ultim argument adus împotriva caracterului cu adevărat democratic al ICE se referă la *posibilitatea ca Inițiativa prezentată să fie desconsiderată de Comisia Europeană*. Putem oare vorbi de democrație și de drepturi egale în măsura în care o autoritate nealeasă pe calea votului poate decide ca o Inițiativă Cetățenească să fie ignorată? Nu riscăm oare să sporim frustrarea cetățenilor care văd că vocea lor este ignorată?

În cele din urmă, în afara unor beneficii politice majore, inițiativa riscă, pe termen mediu și lung, dată fiind absența unui corp de cetățeni educați, să creeze probleme funcționării corecte a societății europene. Și cu toate acestea, alternativa ar fi mai rea - căci întotdeauna este mai bine să trăim într-o societate democratică, în care lucrurile vor fi într-un final corectate, decât într-o societate „utopică”, condusă de elite fără legitimitate democratică.

Pentru mai multe detalii cu privire la ICE a se vedea <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=ro>

Mihai Sebe

² Un posibil răspuns în această direcție ne este oferit de proiectul inițiat de Martin Kastler, MPE, care vizează închiderea magazinelor duminică, pentru a permite petrecerea timpului alături de membrii familiei: <http://www.free-sunday.eu/> Consultat ultima dată pe 20 februarie 2012.

³ Robert Dahl, *Despre democrație*, Editura Institutul European, Iași, 2003.

Ediția de primăvară 2012 a Romanian Journal of European Affairs

În prima ediție a acestui an autorii ne propun teme interesante legate de *europenizarea* Balcanilor de Vest, cu accent pe Bosnia-Herțegovina (BiH), teoria comunității de securitate aplicată în BiH, cooperarea și concurența în Parlamentul European, riscurile determinate de absența partidelor europene în politica europeană, reforma politicii agricole comune, percepția publicului și a mass-media din România cu privire la *examenul Schengen*.

Jordan Gheorghe Bărbulescu, Profesor Jean Monnet Professor de Studii Europene la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), România, și **Miruna Troncotă**, doctorand la SNSPA, analizează rolul ambivalent al UE în Balcanii de Vest. Lucrarea examinează rolul UE în Balcanii de Vest cu accent pe consolidarea instituțiilor democratice, luând Bosnia-Herțegovina ca studiu de caz și propunându-și să determine dacă este nevoie de un nou cadru teoretic pentru a defini mai exact procesul specific de europenizare în această regiune.

În contribuția sa la acest număr, **Bedrudin Brljavac**, absolvent al unui Master în Afaceri Europene la Universitatea Lund, discută teoria comunității de securitate aplicată în Bosnia-Herțegovina (BiH). O armată comună a BiH înseamnă o contribuție mică dar semnificativă pentru menținerea securității la nivel național și global. Articolul explică eforturile politicianilor din Bosnia de a integra țara în structurile euro-atlantice și de a trimite trupe în misiuni mulți-naționale. Autorul notează că reformele legate de NATO au consolidat securitatea și încercările de consolidare a păcii între grupurile etnice foste beligerante. Ca aspirantă la statutul de țară membră NATO, Bosnia intenționează în prezent să devină o țară care exportă securitate.

Alexandru Volacu, masterand în Teorie și Analiză Politică la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), analizează în articolul său natura procesului legislativ care se desfășoară în Parlamentul European studiind interacțiunile bilaterale dintre grupurile decizionale relevante, de exemplu grupurile parlamentare. **Volacu** folosește o abordare metodologică inspirată din teoria jocurilor, descriind aceste interacțiuni sub forma unor jocuri necooperative similare în structură și funcție cu modelul „dilemei negociatorului” propus de Lax și Sebenius. Comparând la nivel teoretic strategiile optime folosite de partide în parlamentele naționale cu un guvern majoritar cu strategiile optime folosite de grupurile din Parlamentul European, autorul concluzionează că nivelul de cooperare bilaterală în PE îl depășește pe cel din legislaturile naționale deoarece cooperarea este indusă prin relația sistemică dezvoltată între grupuri precum și prin factori instituționali și ideologici.

Asistent la Departamentul de Științe Politice al Université libre din Bruxelles și cercetător la Centre d'Etudes de la Vie Politique (CEVIPOL), **Cristina Stănculescu** discută relativa absență a partidelor politice europene de pe arena politică europeană. Dezbaterile europene actuale arată că aceste partide rămân actori marginali în procesul decizional european. Articolul tratează două întrebări legate de partidele politice europene: prima - de ce s-au format și s-au dezvoltat aceste partide dacă

nu joacă rolul partidelor politice clasice; și a doua - de ce nu își asumă acest rol? Răspunsul la prima întrebare se găsește în procesul de *spill over* cauzat de creșterea competențelor Parlamentului European și de dezbaterile privind deficitul democratic al UE. În ceea ce privește a doua întrebare, atât structura sistemului politic european cât și eterogenitatea internă a partidelor politice europene le limitează capacitatea de dezvoltare. Astfel, se pare că acel compromis care stă la baza structurii UE între pozițiile supranaționale și interguvernamentale este cea mai potrivită explicație pentru capacitatea/incapacitatea partidelor politice europene de a-și asuma rolul de actori europeni „cheie”.

Nicoleta Lășan, doctorand în Relații Internaționale și Studii Europene la Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, intenționează să explice că instituționalismul istoric poate justifica reformele din 1992 și 2003 din Politica Agricolă Comună, dar schimbările necesare pentru a adapta această politică a UE la condițiile unei Europe care se extinde permanent, se vor produce lent, dacă se vor produce. Instituționalismul istoric, una dintre cele trei forme ale noului instituționalism, a fost folosit în mare măsură de cercetători pentru a explica dezvoltarea uneia dintre primele politici dezvoltate la nivel European, Politica Agricolă Comună (PAC). Datorită aserțiunii instituționalismului istoric că politicile tind să urmeze calea stabilită la crearea lor, nu este surprinzător că ar putea fi cu ușurință răspunzător de dezvoltarea PAC înainte de anii 1990 din moment ce aceasta era una dintre cele mai rezistente politici stabilite de statele membre ale Uniunii Europene. **Lășan** concluzionează că reformele PAC pot fi văzute ca limitate, constrângătoare, progresive, acest lucru fiind exact ceea ce susținătorii instituționalismului istoric afirmă în legătură cu instituțiile și politicile care sunt dependente de o anumită traiectorie.

Recenzia de carte din acest număr, redactată de **Flavia Durach**, absolvent al Facultății de Comunicare și Relații Publice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, tratează volumul „*Examenul Schengen. În căutarea sferei publice europene*”, de **Alina Bărgăoanu**, profesor și îndrumător de doctorat la Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Facultatea de Comunicare și Relații Publice. Autoarea cărții testează viabilitatea conceptului de „sfere publice europenizate” în contextul special al negocierilor pentru integrarea României în zona Schengen de liberă circulație. Cartea tratează relațiile despre subiectul Schengen din presa străină, cea națională, percepția publicului despre subiect și opinia actorilor la nivel înalt din România implicați în afacerile europene. Întreaga cercetare indică o perspectivă predominant locală, națională în ceea ce privește subiectul Schengen, sugerând astfel că sfera publică din România este în mare parte neconectată, izolată chiar, de tendințele europene.

Articolele sunt disponibile pe site-ul www.ier.ro/rjea. Pentru versiunea tipărită, vă rugăm să ne contactați la adresa: sales-rjea@ier.ro.

Oana Mocanu

România în UE. Cinci ani de la aderare

La 1 ianuarie 2012, s-au împlinit cinci ani de la aderarea României la Uniunea Europeană. Aniversarea a fost celebrată în cadrul conferinței organizate de Ministerul Afacerilor Europene și Ministerul Afacerilor Externe, în colaborare cu Reprezentanța Comisiei Europene în România, la 2 februarie a.c.

Conferința a reunit, în aula Bibliotecii Centrale Universitare, politicieni și membri ai executivului, funcționari ai administrației centrale, cercetători și universitari, reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri, diplomați și jurnaliști.

Evenimentul a fost structurat în trei părți, una de deschidere, rezervată discursurilor unor înalte oficialități române și europene, urmată de două sesiuni de expuneri și dialog, având ca teme provocările și oportunitățile dimensiunii economice a UE și relația cetățean român - cetățean european.

Aniversarea a fost marcată de discursurile unor personalități politice de la București, reprezentate la vârf prin Traian Băsescu, președintele României, Emil Boc, prim-ministru la acea dată, Cristian Diaconescu, ministrul afacerilor externe și Leonard Orban, ministrul afacerilor europene. Comisia Europeană a fost alături de oficialitățile române prin mesajul video de felicitare din partea președintelui José Manuel Barroso și prin intervenția susținută de Dacian Cioloș, comisarul european pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Înălții demnitari români au trecut în revistă contextul și parcursul aderării României la Uniune, au făcut aprecieri cu privire la împlinirile și neîmplinirile înregistrate în cei cinci ani trecuți de la aderare și la ceea ce rămâne de realizat pe viitor. A fost evidențiat rolul major al obiectivului comun de aderare la structurile euro-atlantice, care a unit societatea românească și a generat o apropiere tot mai accentuată de standardele europene a instituțiilor românești și a modului lor de funcționare. Principalele neîmpliniri se regăsesc în absorbția fondurilor europene și menținerea mecanismului de cooperare și verificare (MCV), pe fondul unor inconsecvențe ale clasei politice.

În ceea ce privește obiectivele care urmează a se realiza, au fost menționate creșterea productivității, a ocupării forței de muncă, promovarea incluziunii sociale, aderarea la spațiul Schengen și valorificarea sporită a potențialului agriculturii. Agricultură, turismul și energia, dar mai ales creativitatea, constituie domenii în care România poate excela la nivelul UE.

Aniversarea, în opinia vorbitorilor, oferă prilejul unei reflecții necesare asupra unui proiect de consens național, care să genereze consecvență în atingerea obiectivelor României în interiorul UE și să includă soluții cu privire la ceea ce nu a funcționat bine. România poate contribui la integrarea profundă a UE pentru a-i permite acesteia să devină un „conducător de politici globale”.

Mulțumind autorităților române pentru soliditatea angajamentului față de Uniunea Europeană, reprezentanții Comisiei au evidențiat rolul constructiv al procesului de aderare și beneficiile apartenenței la Uniune, accentuând importanța valorificării statutului de membru al UE și oportunitățile pe care acest fapt le generează. România trebuie să-și consolideze rolul de agent activ în cadrul procesului de transformare europeană, să-și întărească capacitatea de a atrage resurse și expertiză pentru a-și convinge partenerii europeni.

Riscurile și oportunitățile dimensiunii economice a UE au fost prezentate și discutate din perspective variate. Astfel, Attila Korodi, președintele Comisiei de Politică Externă a Camerei Deputaților a vorbit despre cooperarea parlamentară, ca suport pentru cooperare economică inter-regională; Călin Popescu-Tăriceanu, deputat și fost prim-ministru, a abordat Uniunea Europeană ca proiect economic și politic liberal; Daniel Dăianu, profesor universitar, fost europarlamentar și ministru de finanțe, a prezentat evoluțiile economice la nivel european și soluțiile pentru ieșirea din criză; reprezentantul Camerei de Comerț și Industrie a municipiului București a expus o perspectivă a companiilor românești în UE, iar Bogdan Murgescu, profesor universitar, a adus în discuție o perspectivă istorică pentru diminuarea decalajelor economice dintre România și UE.

Sesiunea privind relația dintre noțiunea de cetățean român și cea de cetățean european a beneficiat de opinii guvernamentale, ale societății civile și mass-media. Astfel, Bogdan Aurescu, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe, a vorbit despre provocările adresate României de libera circulație la nivelul UE, Lidia Barac, secretar de stat în Ministerul Justiției, despre evaluarea procesului de reformă a sistemului judiciar și a combaterii corupției la cinci ani de la instituirea MCV, Dumitru Sandu, profesor universitar, a abordat România stărilor de spirit în lumile europene, Sandra Pralong, președinta Asociației Române de Relații Publice, a vorbit despre cetățenie și comunicarea dintre guvernați și guvernanți, iar Ovidiu Nahoi, senior editor, a discutat prezența temelor europene în presa din România.

Întrebările și comentariile participanților, formulate la finalurile sesiunilor, au ocazionat precizări și clarificări din partea vorbitorilor și au completat tabloul României la cinci ani de la aderare.

Conferința a oferit prilejul discutării performanțelor și a priorităților României în parcursul european, marcând trecerea într-o etapă mai ambițioasă a apartenenței la Uniune.

Pentru detalii, a se vedea <http://www.dae.gov.ro/351/conferin-a-quot-romania-in-ue-5-ani-de-la-aderare>

Lulian Oneașcă

Cartea Verde: Restructurarea și anticiparea schimbărilor

Restructurarea și anticiparea schimbărilor este un document elaborat de Comisia Europeană pentru a pune bazele unei consultări cu cetățenii europeni interesați de restructurarea întreprinderilor și de efectele acesteia în plan social.

Obiectivul consultărilor constă, pe de o parte, în identificarea celor mai bune practici și politici care promovează ocuparea forței de muncă, creșterea și competitivitatea în cadrul Strategiei Europa 2020 și în particular în domeniul politicii industriale (vezi inițiativa emblematică „O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă”), iar pe de altă parte, în îmbunătățirea relațiilor dintre actorii interesați de restructurare și adaptare: salariați, întreprinderi, autorități publice, state membre și instituții ale Uniunii Europene.

Rezultatele consultărilor vor fi analizate de către Comisia Europeană pentru a găsi cele mai potrivite modalități de diseminare și implementare a bunelor practici, inclusiv la nivelul Uniunii Europene. În această perspectivă, se urmărește oferirea unui sprijin atât instituțiilor UE, cât și guvernelor naționale pentru a putea răspunde dificultăților cauzate de criza economică și pentru a-și atinge obiectivele, pe termen lung, în materie de competitivitate.

Concluziile ce reies în urma consultărilor vor fi incluse de către Comisia Europeană într-o nouă agendă privind flexibilizarea și securizarea („flexicurity”) forței de muncă. De asemenea se dorește o relansare a dezbaterii pe tema restructurării întreprinderilor și a modalităților de abordare a acesteia.

Domeniile în care cetățenilor europeni li se solicită opinia se referă la anticiparea proceselor de restructurare, pregătirea și gestionarea acestora, evaluarea și raportarea rolului dialogului social și revizuirea noțiunii de „protecție pasivă”.

Beneficiarii direcți ai acestei inițiative vor fi salariații, care își vor putea dobândi mai ușor noile competențe necesare continuării carierei, regiunile Uniunii Europene, apte să susțină economia de piață funcțională și întreprinderile ce necesită o consolidare a competitivității în urma restructurării.

Intervenția Uniunii, prin implementarea unor politici precum politica de competitivitate industrială a UE și Agenda pentru noi competențe și noi locuri de muncă, devine astfel primordială pentru o reacție coordonată a guvernelor naționale, în contextul gestionării procesului de restructurare și anticipare a schimbărilor în domeniul forței de muncă și al afacerilor sociale.

Comisia Europeană invită părțile interesate să răspundă întrebărilor din Cartea Verde până la 30 martie 2012 la adresa http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=rest_ructuring&lang=en.

Informații suplimentare sunt disponibile la: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=333&langId=ro&consultId=9&visib=0&furtherConsult=yes>

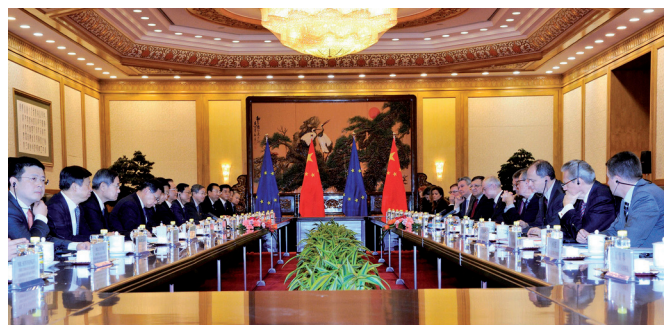
Raluca Georgiana Săftescu

Summitul UE – China

La 14 februarie 2012, a avut loc la Beijing al 14-lea summit UE - China la care au participat prim-ministrul chinez, Wen Jiabao, Președintele Uniunii Europene, Herman Van Rompuy și Președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso.¹ Întâlnirea a fost dominată de problematica crizei datoriilor suverane din Europa, în condițiile în care China se teme de efectele acestor turbulențe asupra propriei economii.

Fără să precizeze dacă va investi într-un fond de salvare merit a ajuta statele afectate de datorii, premierul chinez a făcut apel la Europa să-și rezolve singură criza financiară² și a susținut că Beijingul este dispus să își crească participarea în rezolvarea problemelor datoriilor europene și să comunice și să coopereze de o manieră mai strânsă cu UE. Totodată, China va continua să investească în obligațiunile guvernelor europene asigurându-se de securitatea, lichiditatea și aprecierea valorii acestora și va continua să fie și mai implicată în rezolvarea crizei economice europene prin mai multe variante posibile, inclusiv Fondul Monetar Internațional și Fondul Financiar de Stabilitate European.

S-a afirmat necesitatea unui mai bun acces pe piața chineză pentru companiile din UE, și o mai bună protecție a drepturilor de proprietate intelectuală, cele două economii fiind interdependente, o schimbare în ritmul de creștere al unuia din cei doi parteneri având un impact direct și palpabil asupra celuilalt. În același timp, UE este dispusă să ofere „rapid” Chinei statutul de economie de piață, o măsură ce o va ajuta să își vândă bunurile mai ieftin în Europa.

¹ Comunicatul comun de presă, text integral: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/127967.pdf

² <http://www.agerpres.ro/media/index.php/international/item/105917.html>

Cele două părți împărtășesc opinia că cele două părți ar trebui să-și sporească investițiile în dublu sens, să promoveze dezvoltarea echilibrată și durabilă a schimburilor comerciale bilaterale, să consolideze cooperarea în domeniul cercetării științifice și de inovare, să aprofundeze cooperarea energetică și de protecție a mediului și să promoveze parteneriatul în urbanizare.

În cadrul summitului au mai fost abordate aspecte din sfera problematicilor internaționale și regionale de interes comun, cum ar fi problema nucleară iraniană, Africa de Nord, Siria, Orientul Mijlociu și s-a exprimat dorința de consolidare a dialogului și de cooperare pentru promovarea păcii și securității globale.

Costin Fălcuță

PE

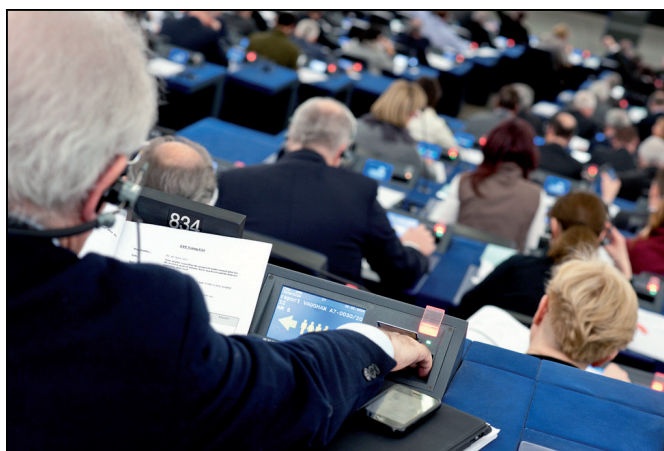
DEPUTAȚII EUROPENI S-AU REUNIT ÎN PLEN LA STRASBOURG 13 – 16 februarie

Sesiunea s-a deschis cu declarația Comisiei privind **Situația persoanelor fără adăpost** în Europa ca urmare a valului de frig, susținută de **Michel Barnier**, comisar pentru piață internă și servicii. Poziția Comisiei este că eforturile statelor membre sunt vitale pentru ameliorarea situației acestor persoane, care trăiesc o formă extremă de excludere socială. Dezbaterile în plen au privit societatea civilă în Europa socială, rețelele de solidaritate, ajutoarele alimentare, efectele devastatoare ale crizei asupra miilor de persoane fără adăpost, a persoanelor în vârstă, a celor fără familie sau fără loc de muncă. A fost formulată întrebarea de ce sunt salvate doar băncile, cu mari eforturi, nu și oamenii.

PE a continuat dezbaterile cu privire la **distribuirea de produse alimentare** către persoanele cele mai defavorizate din Uniune, pentru care formulase încă din 2008 recomandări către Consiliu, și a adoptat o rezoluție legislativă în ceea ce privește adoptarea unui regulament de modificare a celor existente pentru distribuirea de produse alimentare către persoanele cele mai defavorizate din Uniune, de exemplu: să fie distribuite numai produse de origine comunitară, proaspete, produse în uniune, cu finanțare comunitară integrală, dat fiind că statele membre se confruntă cu dificultăți financiare.

Pregătirea Consiliului European de primăvară (1 - 2 martie) a prilejuit dezbateri pe tema guvernării economice, a problemelor zonei euro și a modului în care **Grecia** poate depăși criza prin creștere economică, după reducerile bugetare. Membrii PE au exprimat puncte de vedere dintre cele mai diferite cu privire la Grecia: astfel, au fost propuse o reformă a sistemului de impozitare, privatizarea porturilor și a sectorului energetic, dar și o întoarcere la moneda națională (drahma). Politica de ocupare pentru tineri a fost unul dintre punctele împărtășite de toți membrii PE, chiar dacă nu toți au fost de acord cu reducerea fiscalității pentru întreprinderile care angajează tineri.

Comunicarea Comisiei Europene **Analiza anuală a creșterii pentru 2012**¹ - în care se arată că „redresarea economică cunoaște o perioadă de stagnare și că scăderea nivelului de încredere afectează investițiile și consumul” - a făcut obiectul dezbaterilor în urma pozițiilor prezentate de raportorii din comisiile PE pentru Afaceri economice și monetare și Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale. Deputații și-au exprimat poziția în rezoluțiile adoptate, prin care cer eforturi

susținute pentru creștere, ocuparea forței de muncă, cu o atenție specială pentru tineri și combaterea sărăciei. Aceste obiective solicită o coordonare economică mai puternică, o mai bună aplicare a recomandărilor privind reformele structurale în statele membre.

Pentru a asigura **stabilitatea monedei euro**, PE a adoptat rezoluția referitoare la fezabilitatea introducerii obligațiunilor de stabilitate, considerând că acestea pot fi un mijloc suplimentar de stimulare a respectării Pactului de stabilitate și de creștere, cu condiția să abordeze aspectele legate de hazardul moral și de răspunderea comună și în perspectiva ca euro să devină o monedă de rezervă la nivel mondial. În prezent, interesul pentru a asigura stabilitatea pe termen lung a monedei euro derivă din faptul că este utilizată de peste 330 de milioane de persoane, ca și de un număr mare de întreprinderi și de investitori, afectând indirect și restul lumii.

Comisia pentru pescuit a PE a furnizat numeroase teme pentru dezbaterile comune cu privire la planul multianual pentru stocuri de pești și unități piscicole, despre capturile admisibile și politica comună de pescuit.

PE a dat **undă verde liberalizării comerțului UE - Maroc** cu produse agricole și de pescuit pentru o perioadă de 10 ani, aprobând totodată participarea Marocului la anumite programe ale UE (competitivitate, inovație, transport de mărfuri, vamă, controlul traficului aerian). Membrii PE au

¹ Comunicare a Comisiei din 23 noiembrie 2011, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/annual_growth_survey_ro.pdf

votat totuși cu rețineri creșterea cotelor și diminuarea sau chiar eliminarea taxelor vamale pentru comerțul aceste produse (369 voturi pentru, 225 împotriva și 31 rețineri). O minoritate semnificativă din PE a adus în dezbatere o serie de preocupări privind modul în care această liberalizare ar putea afecta fermele de dimensiuni mici din UE, dar și obiecții privind condițiile de mediu și de muncă din Maroc.

De asemenea, comisiile de specialitate ale PE au formulat o serie de **recomandări**. Una dintre acestea privește Înțelegerea dintre Uniunea Europeană și Republica Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană, care statuează participarea acestor state la lucrările unor comitete în vederea punerii în aplicare, asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen. O altă recomandare se referă la instituirea unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de **frecvențe radio**. În urma unui raport

din septembrie 2011 cu privire la propunerea de regulament al PE și al Consiliului de stabilire a **cerințelor tehnice aplicabile transferurilor de credit și debitelor directe în euro**, a fost adoptat un proiect de rezoluție legislativă, care conține, printre altele, un amendament care să aibă în vedere interesele consumatorilor și ale altor utilizatori, în mod suficient și transparent.

Numeroase dezbateri au urmărit situația din Siria; recente schimbări politice din Ungaria; situația economică din Italia și din Europa; cazurile de încălcare a drepturilor omului, a democrației și a statului de drept în Belarus, Egipt și Japonia.

Pentru informații detaliate, vizitați: <http://www.europarl.europa.eu/>

Mariana Bara

Promo

În perioada aprilie – mai, Biroul Formare din cadrul IER va desfășura următoarele programe:

Expert accesare fonduri structurale și de coeziune europene, program autorizat CNFPA

Când? 2 - 6 aprilie

Ce își propune programul?

- să dezvolte competențele necesare pentru a identifica (tipuri de fonduri, obiective, solicitanți eligibili, activități, grupuri țintă, cheltuieli eligibile), accesa, scrie, derula și implementa (legislație aplicabilă, organizare, derulare și monitorizare a activităților, evaluare și raportare a progresului, gestionarea resurselor umane, informarea și publicitatea, derularea achizițiilor publice) un proiect de succes.

L'avenir de la politique de cohésion, seminar organizat în parteneriat cu *Ecole nationale d'administration*, *Ambasada Franței la București* și *Institutul Francez din București* și subvenționat de *Organizația Internațională a Francofoniei (OIF)* ca parte a **PLANULUI DE FORMARE A FUNCȚIONARILOR ROMÂNI PENTRU ANUL 2012**.

Detalii despre acest seminar, inclusiv datele exacte de desfășurare vor fi postate, imediat ce vor fi disponibile, pe pagina http://www.ier.ro/index.php/site/page/calendar_cursuri_2012/

Formarea de competențe pentru traducerea și revizia de texte juridice

Când? 7 - 11 mai

Ce își propune programul?

Cursul se adresează tuturor celor interesați de domeniul traducerii și reviziei de texte juridice, care dețin cunoștințe avansate de limbă franceză și/sau engleză.

Cu un pronunțat caracter practic, programul este organizat în module tematice care urmăresc dezvoltarea competențelor privind principalele etape, instrumente și standarde în traducerea, revizia lingvistică și juridică, precum și în cercetarea terminologică, noțiuni elementare de drept, în special privind dreptul Uniunii Europene și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și dezvoltarea unei atitudini responsabile, a spiritului critic și a competențelor de comunicare și organizare în acest domeniu.

Formator, program autorizat CNFPA

Când? 21 - 25 mai

Ce își propune programul?

- dezvoltarea capacității de identificare și analiză a necesităților de instruire în vederea adaptării formării la obiectivele individuale sau organizaționale,
- dezvoltarea competențelor implicate în proiectarea și livrarea sesiunilor de formare, care, prin metode și mijloace adecvate să permită atingerea în mod optim a obiectivelor formării,
- îmbunătățirea capacităților de comunicare eficientă, de motivare a adulților pentru învățare și de eliminare a obstacolelor în calea învățării,
- înțelegerea aspectelor psihologice implicate în procesul de formare și a dinamicii grupului,
- îmbunătățirea capacității de gestionare a relației cu sine și cu grupul în vederea rezolvării situațiilor dificile care pot apărea în desfășurarea formării.

Sistemul normativ al Uniunii Europene, program de formare specializat

Când? 28 - 29 mai

Ce își propune programul?

Programul se adresează în special juriștilor și personalului de specialitate care prin natura activităților profesionale pe care le desfășoară trebuie să fie informați în legătură cu noțiunile de specialitate privind instituțiile UE, acquis-ul comunitar și influența jurisdicției europene asupra sistemului normativ românesc.

Atuuri

- conținut bogat de informații axat pe dezvoltarea de competențe concrete și de mare actualitate
- formatori cu solidă experiență atât în tematica programului, cât și în susținerea sesiunilor de formare în respectivul domeniu
- taxe de curs moderate
- locație centrală.

Programele de formare se desfășoară la sediul Institutului European din România, București, Bd. Regina Elisabeta nr. 7-9, Sala de conferințe, etaj 4.

Pentru mai multe informații despre aceste cursuri vă invităm să accesați pagina http://www.ier.ro/index.php/site/page/calendar_cursuri_2012/

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe, Diana Popa
Secretar general de redacție: Vlad Mihai
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Mihaela Papa, Ionela Haralambie

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro